

TRYGGGHETS-

POLITISKT

PROGRAM

SVENSKA MODELLEN
SKA UTVECKLAS INTE AVVECKLAS

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Innehåll

Introduktion	sid 3
Lokal trygghet	sid 4
Kommunal trygghet	sid 6
Trygghet för sjukvårdspersonal	sid 9
Nationell trygghet	sid 10
Kvinnofrid	sid 13
Drogförebyggande insatser	sid 16
Hedersvåld	sid 17
Extremism	sid 19

Detta program är framtaget av Malmö arbetarkommun. I arbetsgruppen har Andreas Schönström, Hanna Sandberg, Arwin Sohrabi, Eva Sjöstedt, Rizwan Elahi och Anders Malmström ingått.

Introduktion

Malmö är inte bara en fysisk plats som vi Malmöbor delar mellan oss. *Malmö* är också en attityd som innebär att vi står upp för varandra, accepterar varandra och är stolta över vår stad och dess invånare.

Vi är många som trivs i *Malmö* och känner att vi kan röra oss fritt på stadens gator. Samtidigt ökar andelen som känner sig otrygga i vår stad. Det här är ett stort problem, särskilt med tanke på att brottsligheten i stort faktiskt minskar.

Vi Socialdemokrater vill bryta den här skillnaden – de grova våldsbrotten, som ofta är källan till otrygghet, måste minska för att fler Malmöbor ska känna sig trygga i sin hemstad.

Kraften i ett enat samhälles omfattande och ihärdiga insatser överträffar de kriminellas.

En bestående garant för känslan av trygghet är ett jämlikt samhälle. Alla ska känna samma möjlighet att leva ut sin potential och leva sina liv med likvärdiga förutsättningar som övriga samhället. Ingen ska känna sig utsatt på grund av sin etnicitet eller påbrå. Vårt *Malmö* är en stad för alla, oavsett härkomst eller bakgrund. Otrygghet orsakad av rasism ska motverkas och bekämpas med kraft.

De mest hållbara brottsbekämpande åtgärderna är arbete och utbildning samt att arbeta tillsammans med polis, tull, Skatteverket, andra myndigheter, näringsliv, civilsamhälle och enskilda invånare. Detta för att kunna berika alla Malmöbornas liv, så att de kriminella alternativen ter sig både ointressanta och otänkbara.

Vårt *Malmö* är en stad som håller ihop. Där vi bemöter varandra med respekt för var och ens unika kvalitéer och värde. Där invånare anmäler och vittnar om brott som begås, i övertygelsen om att det är det rätta. En stad där Malmöbor, näringsliv, föreningar, församlingar och myndigheter agerar tillsammans för att göra staden trygg och trivsamt.

Vårt *Malmö* ska alltid erbjuda Malmöborna bättre alternativ än vad kriminaliteten kan göra. I detta trygghetspolitiska program strävar vi i Socialdemokraterna efter en stad med ömsesidig respekt som också kortsiktigt kan motarbeta den etablerade, grova kriminalitet som finns i *Malmö* idag.

Programmet tar upp såväl lokala som nationella förslag, och syftar till att bereda vägen för en trygg och inkluderande framtid för alla Malmöbor.

Lokal trygghet

Det kriminella landskapet i Sverige har förändrats. Vi står inför en ny typ av brottslighet som ställer större krav på kommunerna och polisen. Dagens brottslingar är yngre, våldsammare, mer mobila. De är nödvändigtvis inte längre knutna till etablerade gängstrukturer utan samlas snarare kring kvarter och gator. Detta innebär att initiativ och åtgärder måste vara lokalt förankrade. Inget område i Malmö är det andra likt men alla områden ska vara lika trygga.

Anmälningbenägenhet och stöd till brottsoffer

En av de viktigaste krafterna för att motverka brottslighet är dialogen mellan allmänhet och rättsväsende. Kriminella försöker därför tvinga folk till tystnad, vilket är fullständigt oacceptabelt. Den som bevittnar ett brott ska känna sig trygg i att anmäla och även att medverka under rättsprocessen. Anmälningar och vittnesmål är avgörande för en effektiv brottsbekämpning. Det ska även finnas en trygghetstelefon, till vilken både vittnen, brottsoffer och deras anhöriga kan vända sig för stöd och hjälp dygnet runt.

Fler vuxna synliga

I skolan känner barn sig ibland otrygga på rasterna. Det är av stort värde att se till så att vuxna alltid finns till hands.

Även i bostadsområden gör vissa Malmöbor gör redan skillnad genom exempelvis lokal grannsamverkan eller natt- och trygghetsvandring. Dessa eldsjälar är viktiga, men den lokala tryggheten ska inte stå och falla med deras ideella engagemang.

Vi Socialdemokrater vill att kommunen fortsätter stödja ideella aktörer och ge dem ännu bättre förutsättningar för att bedriva sitt goda arbete. Vi vill utöka antalet lokala trygghetssamordnare så att de ideella vandrarna har en tydlig väg in i den kommunala organisationen. Det ska även bli lättare att använda sig av kommunala lokaler för trygghetsvandringar, samt annan hjälp som rör de trygghetsvandrande eller grannsamverkande insatserna.

Fler fältgrupper

En fältgrupp är en grupp vuxna som kvälls- och nattetid rör sig där ungdomar befinner sig. Fältgrupper syftar till att skapa trygghet och identifiera ungdomar som är på glid och består av spetsutbildade vuxna som är experter på att möta ungdomarna på deras planhalva. Redan idag bedriver Fältgruppen Malmö ett fantastiskt arbete med ungdomarna i Malmös centrala delar. Vi ser gärna att fältgruppsverksamheten utökas så att varje lokalområde kan ha sin egen fältgrupp med kännedom om just det områdets utmaningar.

Markägarens ansvar

Skadegörelse i alla former är förkastligt och oförsvarligt. Varje bränd bil och varje krossad ruta drabbar främst dess ägare men vittnar också om ett förakt gentemot samhället och mot sina medmänniskor. Alla former av skadegörelse är oförsvarliga och ska anmälas, men arbetet slutar inte där. Den drabbade måste erbjudas stöd och få ett bra bemötande. Vare sig det gäller myndighetskontakt, eller att få sin brända bil bortforslad, så ska samhället bistå. Att brända bilar ligger kvar förstör inte bara gatumiljön utan ökar också känslan av otrygghet. Av samma skäl ska också fastighetsägare skyndsamt avlägsna klotter.

Det finns dock många seriösa markägare som tar stort ansvar för sina tomter. Kommunen samverkar redan aktivt med många av dem, exempelvis med Sofielunds BID (Boende, Integration och Delaktighet) där ett antal fastighetsägare gått ihop för att tillsammans satsa på och förbättra sitt område. Vi vill att kommunen fortsätter bistå seriösa markägare i deras strävan efter ett tryggt och hållbart Malmö och samtidigt agerar resolut mot dem som inte tar ansvar för ett tryggare samhälle.

Socialdemokraterna i Malmö vill:

- Inrätta ett särskilt vittnesstöd.
- Bredda Plattform Malmös tipstelefon till att även omfatta upplevelser av otrygghet i staden.
- Upplåt kommunala lokaler åt för ideella trygghetsvandrare samt utöka samverkan mellan kommunen och ideella trygghetsvandrare.
- Utöka antalet lokala trygghetssamordnare.
- Utöka antalet kommunala fältgrupper med följden att de kan göra insatser i fler delar av Malmö.
- Ändra lagstiftningen så att det blir möjligt för kommunen att forsla bort bilvrak från privat mark.
- Att kommunen ställer krav vid markförsäljning och kan neka försäljning vid oseriösa markintressenter.

Kommunal trygghet

Vi vill bygga Malmö helt med långsiktigt arbete. Ett aktuellt problem i nuet, som inte bara kan bekämpas långsiktigt, är den organiserade kriminaliteten. Genom att systematiskt kringgå lagar och regler lyckas den svarta ekonomin finansiera grov brottslighet och uppmuntra till nyrekrytering inom den kriminella subkulturen.

Som Socialdemokrater ser vi särskilt allvarligt på att utsätta människor i beroendeställning till sina arbetsgivare utnyttjas hänsynslöst inom ramen för den svarta ekonomin.

Trygghet styrs inte bara av hur brottsligheten utvecklas, utan också av känslor. En del av dem bygger på kunskap och kännedom. Därför är det av stor vikt att kommunicera samhällets insatser för att inte lämna någon Malmöbo i tron att inga insatser görs.

CTC

Malmö har som första stad i Europa sjösat det brottsförebyggande styrsystemet CTC (Communities that care). Modellens fokus är en bra uppväxtmiljö för barn och unga för en socialt hållbar stad – precis i Malmökommissionens anda.

Genom noggranna, lokala analyser av olika områden hittas riskfaktorer för vad som kan orsaka känsla av otrygghet. Varje faktor möts med förutbestämda metoder som tagits fram på vetenskaplig grund. Detta arbete ska utföras systematiskt på lång sikt i alla delar av staden.

Vi Socialdemokrater anser att CTC är ett innovativt sätt för att bygga Malmö helt.

Kommunala förvaltningars inspektionsarbete

Kommunala miljö-, bygglovs- och livsmedelsinspektörer stänger regelbundet ner oseriösa näringsidkare. Genom att samordna tillsynsarbetet med nationella aktörer som polisen, tullen och Skatteverket kan de agera ännu effektivare. Tillslagen mot verksamheter med kopplingar till den svarta ekonomin stryker den organiserade brottslighetens intäktsflöden.

Denna samverkansmodell vill vi Socialdemokrater skala upp. För det krävs resurser, utöver vad en kommunal ettårsbudget kan ge. Vi ser därför att även staten bör tillsätta betydande resurser för detta viktiga arbete.

Avhopparverksamhet och preventiva hembesök

Kommunen bedriver idag, tillsammans med andra aktörer, framgångsrik avhopparverksamhet från kriminalitet. Vi socialdemokrater vill utöka detta arbete.

Att ingå i avhopparverksamheten bygger på frivillighet. Likväl ser vi en brist i att socialarbetare inom avhopparverksamheten inte arbetar uppsökande för att hitta personer,

framför allt unga, som är beredda att lämna kriminaliteten men som inte kan eller vill ta sådant initiativ utan hjälp.

Ibland är det dock svårt att inse eller medge ens för sig själv att man är i riskzonen för att hamna i grov gängkriminalitet, och detta gäller särskilt våra unga medborgare. Då är det viktigt att polis och socialsekreterare, som har god insikt i vilka unga som behöver stöd, har en effektiv samverkan, och att socialtjänsten får resurser till att kunna göra fler hembesök hos familjer där det finns unga i riskzonen.

Gatumiljö

Stadsplanering och fysiska investeringar kan vara lika viktiga som sociala insatser när det kommer till att få bort strukturer som gynnar kriminalitet.

Åtgärder som ljusare belysning, bättre renhållning och strategiskt utplacerade farthinder utgör viktiga pusselbitar för att göra gatumiljön tryggare. Även övervakningskameror både minskar brottsligheten och ökar den upplevda tryggheten, liksom verktyg för att snabbt kunna anmäla om en gångväg eller ett cykelstråk känns otrygg.

Vi i Socialdemokraterna vill också satsa på fler kommunala mötesplatser i vår stadsmiljö. Känner sig alla medborgare välkomna att ta del av vår stad och utnyttja dess fantastiska miljö, öppnar vi upp för en större inkludering och positiv rörelse i staden. Var det finns behov av aktiviteter för att öka tryggheten ingår delvis i analysarbetet inom CTC, men initiativ ska även tas från andra verksamheter.

Målvaktsbilar

Tillsammans med kommunen gör polisen ett viktigt jobb med att avlägsna så kallade "målvaktsbilar", vilka används för brottsrelaterad verksamhet. Beräkningar har gjorts, att cirka var tionde bil i Malmö är en målvaktsbil. Dessa bilar är ofta obeskattade, obesiktigade och oförsäkrade. I många fall är de inte ens väglagliga och utgör en trafikfara. Genom att avlägsna dessa bilar blir Malmös gator tryggare och antalet bilar som används för brottsliga syften färre. Från kommunens håll har vi redan tillfört Parkeringsövervakning Malmö ytterligare resurser, men vi är inte främmande för att tillföra än mer om behovet finns. Det måste även bli lättare för både Parkeringsövervakning Malmö och polisen att avlägsna målvaktsbilar. De ska inte behöva vara felparkerade för att forslas bort.

Kommunen som arbetsgivare

Precis som regionens vårdpersonal kan delar av kommunens anställda hamna i otrygga situationer. Det är av största vikt att de får relevant fortbildning i hur sådana situationer bör hanteras.

Socialdemokraterna i Malmö vill:

- Utöka och stötta miljöförvaltningens, livsmedelsinspektionens, bygglovsinspektionens och tobakstillsynens inspektioner mot den svarta ekonomin. Staten bör finansiera detta effektiva arbete i större utsträckning.
- Utöka kommunens avhopparverksamhet och ge verksamheten även ett uppsökande uppdrag.
- Utöka samverkan mellan socialtjänsten och polisen, för att på så sätt kunna öka antalet hembesök hos unga som riskerar att bli gängkriminella.
- Stadsplanera och utforma offentliga rum efter beprövade trygghetsskapande strukturer.
- Utöka antalet fysiska, trygghetshöjande insatser i vår miljö, exempelvis i form av förbättrad belysning, fler farthinder och fler inbjudande, offentliga ytor.
- Att övervakningskameror sätts upp på samtliga offentliga ytor där många rör sig och polisen bedömer att risken är hög för att brott begås.
- Öka beslagen av målvaktsbilar. Ändra lagstiftningen för att minska antalet fordon som får stå skrivna på en enskild ägare. Göra det möjligt för polisen och kommunen att kunna ta målvaktsbilar i beslag oavsett om bilen är felparkerad eller ej.
- Gör det möjligt för kommuner att även hänvisa avhoppare från kriminalitet till fungerande åtgärder i andra länder.
- Inrätta rutiner och handlingsplaner för att stötta personer som blivit utsatta för skadegörelse.
- Kommunen ska fortlöpande ordna informationsträffar i områden över hela staden för att berätta om pågående insatser för att öka tryggheten, där det är möjligt tillsammans med polisen.
- Alla anställda inom Malmö stad ska känna trygghet i sin arbetsituation och kontinuerligt utbildas i hur de ska hantera besvärliga och svåra situationer.

Trygghet för sjukvårdspersonal

Sjukvårdspersonal ägnar sig dagligen åt att rädda liv och hjälpa sina medmänniskor, ofta under pressade situationer. Det sista de ska behöva utstå är hot och våld. Kriminella som tar sig friheten att trakassera personal ska inte kunna vistas fritt på sjukhus och vårdcentraler utan att möta rättsliga påföljder. Även att hota eller trakassera annan blåljuspersonal skall vara extra kännbart.

Personalutbildning

Fackliga företrädare har flera gånger betonat vikten av utbildningsinsatser för chefer och berörd personal inom den regionala offentliga sektorn. Vi Socialdemokrater ställer oss bakom denna tanke och anser att varje sjukhus bör ha såväl uppdaterade säkerhetsrutiner som en plan för att kontinuerligt utbilda personalen i hur de ska hantera hot och våld. Från samhällets håll ska signalerna vara tydliga: hot och våld ska alltid anmälas och den utsatta personalen ska få det stöd de behöver.

Fler kameror och väktare på våra sjukhus

När någon tar sig rätten att kränka vårdpersonal ska detta inte gå obemärkt förbi. Genom utökad kameraövervakning säkerställs en kontinuerlig och konstant bevakning. Personalen behöver aldrig känna sig helt ensamma och utsatta med en aktiv kamera i närheten. Men kameran kan inte helt ersätta den tryggheten som en annan människa tillför. Därför ser vi gärna att fler ordningsvakter tillkommer på de mest utsatta mottagningarna.

Stöd för både anhöriga och anställda

Utbildning, handlingsplaner, kameror och vakter är alla viktiga insatser för att öka tryggheten på våra sjukhus. Men för att hantera både patienter, anhöriga och anställda som råkar ut för en kris kan det ibland krävas ytterligare resurser i form av personal utbildad i krishantering, krispsykologi och beteendevetenskap. Vi i Socialdemokraterna ser därför gärna att alla våra större sjukhus får fler mänskliga resurser i form av krisstödjare, vilka kan agera professionellt vid stora känslor och mycket tumult.

Socialdemokraterna i Malmö vill:

- Att hota sjukvårdspersonal eller annan blåljuspersonal skall ge extra kännbara straff.
- Att sjukhus, vårdcentraler och andra vårdinrättningar ska ha relevanta och uppdaterade säkerhetsrutiner för all personal.
- Att all personal kontinuerligt utbildas i hur de ska hantera besvärliga och svåra situationer.
- Att arbetsgivaren kan stå som anmälare då brott misstänks.
- Utöka mängden övervakningskameror vid sjukhus och vårdcentraler.
- Utöka mängden ordningsvakter på de mest utsatta mottagningarna.
- Anställa krishanteringsutbildad personal på alla större sjukhus och vårdcentraler, vilka kan vara till stöd för både patienter, anhöriga och anställda.
- Alla sjukhus och vårdcentraler ska ha tillgång till krishanteringsutbildad personal vid behov.

Nationell trygghet

På nationell nivå har vi från regeringen håll kunnat välkomna flera trygghetsfokuserande satsningar. För Malmös del är beslutet om en ny polishögskola extra glädjande, då framtida poliser kommer ha en nära förankring till Malmö och dess utmaningar. I det avseendet är det viktigt att de blivande poliserna i Malmö även representerar hela stadens befolkning.

Vi har även kunnat se flera andra nationellt offensiva satsningar på området, vilka gör det enklare för oss som kommun att arbeta för ökad trygghet och säkerhet för våra invånare. Från Socialdemokraterna i Malmös håll både stöttar och välkomnar vi regeringens nya offensiva inriktning, men många satsningar återstår att genomdriva. Nedan följer de förslag som vi ser skulle ha särskild positiv inverkan på Malmös situation.

Jourdomstolar och strängare vapen- och sprängmedelslagar

Det finns idag alltför många vapen på våra gator, och den rättsliga påföljden för att bära vapen är långt ifrån tillräcklig. Att regeringen vill införa striktare vapenlagar är ett första steg, men lagändringen bör kompletteras med införandet av jourdomstolar. Den som av polis påträffas med sprängmedel eller ett skarpladdat vapen ska inte släppas samma kväll. Om straffet dessutom är tillräckligt högt, så ska gärningspersonen omgående kunna häktas och jourdomstolarna snabbt kunna utdela en fällande dom. Då en brottsling grips på bar gärning, ska det inte finnas skäl att behöva inleda en utdragen rättsprocess.

Förbud mot skottsäkra västar

Många av de gängkriminella bär regelbundet skyddsväst när de lämnar hemmet. För dem är skyddsvästen en skyddsåtgärd mot potentiella repressalier från andra kriminella. Men brottslingar som fruktar för sitt liv bör inte bära skottsäker väst, utan istället överlämna sig till polisen som kan erbjuda ett fullgott skydd åt hotade individer. Den skottsäkra västen är inget adekvat skydd utan leder i många fall till ökat våld istället för räddade liv då kriminella förutsätter att deras offer bär plagget. Genom att förbjuda skottsäkra skyddsvästar för privatpersoner försvårar man ytterligare för kriminella att bedriva sin verksamhet. Poliser som arbetar mot gängkriminella i Malmö har redan flaggat för att de vill se ett förbud, och vi ställer oss bakom deras krav.

Försvåra för grovt kriminella att få straffrabatter

För de tungt belastade gängkriminella är brottslighet ingen sporadisk sysselsättning utan en systematisk verksamhet. Idag kan den som begår ett eller flera grova brott beviljas strafflindring, men att bevilja kriminella strafflindring stjälp, snarare än hjälper, kampen mot gängkriminalitet. Genom att göra det svårare att få så kallad "straffrabatt" skickar samhället en tydlig signal till den undre världen om att deras brott inte kommer medföra någon lindring. Det ska bli svårare för gängkriminella att få sina straff förkortade eller lindrade genom prövning, och även "mindre" brott som exempelvis innehav av små mängder narkotika ska väga tungt när den totala påföljdssumman fastslås. Där inte fängelse är ett

alternativ, ska samhällstjänst, öppenvård, fotboja eller andra alternativa påföljder prövas och genomföras i större utsträckning. Att vara gängkriminell ska ha jobbiga konsekvenser, även om den gängkriminelle inte genomför de straffrättsligt allra grävsta brotten.

Gör det obligatoriskt för alla kommuner att arbeta brottspreventivt

Kriminella låter sig inte hindras av kommungränser, och det är sedan länge en myt att grov kriminalitet inte rör sig även i mindre kommuner. Det är därför problematiskt att vi fortfarande har kommuner som inte bedriver någon som helst brottspreventiv verksamhet. På sikt är det inte hållbart att vissa kommuner, som Malmö, bedriver en aktiv brottspreventiv verksamhet, medan andra kommuner underlåter sig att verka förebyggande. Därför behövs en ny nationell lagstiftning som gör det obligatoriskt för alla kommuner att arbeta brottspreventivt.

Effektivare samverkan mellan myndigheter

Effektiv brottsbekämpning förutsätter effektiv samverkan. Enskilda aktörer har ofta långtgående befogenheter att hantera brott som berör deras respektive verksamheter, men de kan sällan ingripa mot brott som hamnar utanför deras område. För att kringgå problemet behövs inte nödvändigtvis utökade befogenheter för myndigheterna, utan snarare tydligare nationella riktlinjer för samverkan. Kriminella agerar oftast snabbt och har möjligheter att lägga ner och återuppta sin verksamhet med kort varsel. Det behövs därför stabila kanaler för att överföra information och koordinera insatser som även ska innefatta att slussa avhoppare från kriminalitet vidare till andra kommuner. Berörda aktörer måste snabbt kunna tillkalla varandra när ett skarpt läge uppstår, och för att detta ska kunna ske måste både lagstiftning och befintliga riktlinjer ses över.

Alternativa påföljdsformer

Det är inte alltid enkelt att återanpassa sig till ett laglydigt liv efter att man avtjänat sitt fängelsestraff, och det är heller inte alla individer som fungerar i fängelse. Mycket av landets gängkriminalitet fortskrider på våra anstalter, och för att komma åt en del av denna verksamhet måste vi börja titta på alternativa påföljdsformer. En viktig del i straffet ska vara den brottspreventiva biten, och denna ska vara riktad både mot individen och mot samhället runtomkring. Idag har vi ett antal alternativa påföljdsformer till fängelset, i form av exempelvis kontraktsvård, samhällstjänst, fotboja och öppenvård, och dessa påföljdsformer bör utvecklas ytterligare, då de alla har en starkare brottspreventiv verkan än fängelse.

Särskilt när det gäller de yngre gärningspersonerna ska alternativa påföljdsformer utvärderas ytterligare. Fotboja och samhällstjänst är två påföljdsformer som visat sig fungera väl för unga, men i andra länder finns ytterligare exempel på påföljder som fungerat brottspreventivt.

Rätt stöd efter avtjänat straff

När ett brott har sonats ska en person ges goda möjligheter att starta ett liv utan kriminalitet.

Tiden efter det avtjänade straffet ska vara meningsfull och bland annat syfta till att minska återfallsrisken. Vägen dit börjar redan innan straffet avtjänats, exempelvis via kriminalvården. Det finns även många organisationer inom civilsamhället som gör ett gott jobb, men för många är resurserna begränsade.

För bästa utfall ska det centralt samordnade nationella brottsåterfallsförebyggande arbetet ha en nära samverkan med kommunsektorn såväl som berörda myndigheter.

Socialdemokraterna i Malmö vill:

- Införa jourdomstolar och se snabbare lagföring av brott där gärningspersonen blir tagen på bar gärning.
- Förbjuda skottsäkra skyddsvästar på privatpersoner.
- Ha strängare straff för vapen- och sprängmedelsinnehav.
- Göra det svårt med alla former av straffrabatter för gängkriminella och återfallsförbrytare.
- Införa en lagstiftning som gör det obligatoriskt för alla kommuner att arbeta brottspreventivt.
- Utöka användandet av alternativa påföljdsformer till fängelse, samt utforska fler alternativ till fängelse som fokuserar på brottsprevention.
- Tillföra fler resurser till Kriminalvården för att kunna arbeta mer med brottsprevention och brottspreventiva påföljdsformer.
- Stärk tullens resurser och flytta Tullverkets huvudkontor till Malmö.
- Att organisationer som arbetar med att personer inte ska återfalla i brott ges tillräckligt stöd.
- Att kriminalvården och frivården arbetar med särskilda utslussningsprogram inför en persons frigivning.

Kvinnofrid

Arbetet för att motverka kvinnofridsbrott vilar hos hela samhället. Alla instanser – kommunen, regionen och regeringen – måste göra sitt yttersta för att säkerställa alla kvinnors frihet från våld och hot om våld. Särskilt våldet som uppstår i nära relationer utgör ett allvarligt samhällsproblem. Detta våld drabbar mestadels kvinnor, men det förekommer även att män utsätts och dessa ska självklart också erbjudas stöd och hjälp.

Det finns idag flera olika frivilligorganisationer och föreningar i Malmö (exempelvis kvinnojourerna) som bedriver ett fantastiskt arbete för personer som varit utsatta för våld i nära relationer. Kommunen har länge stöttat dem och vi ser gärna att stödet fortsätter och ökar efter behov.

Fler stödinsatser för en tidig upptäckt

Det är aldrig enkelt att anmäla eller lämna en destruktiv relation. Förövaren gör ofta sitt yttersta för att bryta ner och isolera den utsatte. Kvinnor som utsätts för våld i nära relationer drabbas oftare av sjukskrivningar och hamnar lätt utanför arbetsmarknaden, vilket resulterar i en lång väg tillbaka till en fungerande vardag. Samhället ska alltid uppmuntra till anmälan och visa sin närvaro i form av stödinsatser och hjälp, så att både offer och förövare förstår att samhället ser och bryr sig. Om det finns barn inblandade i den destruktiva relationen ska dessa också få särskilt stöd och hjälp, och i detta arbete kan många delar av kommunen vara behjälpliga. Kommunens verksamheter ska, med andra ord, kontinuerligt utbildas i att upptäcka och hantera vuxna och barn som lever i destruktiva familjer.

Stärkt samverkan

Tillsammans med en rad andra kommuner i Skåne bedriver Malmö ett kompetenscentrum mot våld i nära relationer. Centret erbjuder spetskompetensutbildningar till anställda inom de kommuner i Skåne som valt att ingå i verksamheten, så att våra kommuner får en naturlig samverkansplattform.

Vi vill också att alla former av samverkan mellan berörda myndigheter underlättas och ökar, då en destruktiv relation berör flera samhällsinstanser

Nationellt nätverk för snabbare bostadsförmedling

Många som utsätts för våld i nära relationer tvingas fly sin bostad för att hitta en fristad från våldet. Som utsatt ska man aldrig behöva stanna kvar av rädsla för att inte ha någonstans att bo, och det är inte alltid säkert att man kan, eller vill, återvända till sitt gamla boende, även fastän förövaren har lagförts. Kommunen bör se över möjligheten att låta den som utsätts för våld i nära relation få snabbspår till ny bostad, samt att samverkan görs nationellt för att så smidigt som möjligt kunna hitta passande boenden för personer som måste fly ett destruktivt förhållande. Ingen hamnar i en destruktiv relation av eget val, och ingen ska behöva hamna i en utsatt situation för att den vill avsluta relationen.

Fler resurser för att hantera och följa upp kvinnofridsbrott

Ingen ska komma undan med att ofreda kvinnor eller med att utsätta en partner för våld. För att dessa förövare ska lagföras behöver både polis och åklagare ha tillräckliga resurser för att mycket snabbare följa upp kvinnofridsbrotten. Det är oacceptabelt att anmälningar läggs på hög utan att utredas, och att de utsatta kvinnorna lämnas utan rättsligt stöd, vilket ofta leder till att de drar tillbaka sin anmälan. Samhället måste tydligt visa att vi prioriterar utredningen av dessa brott. Regeringen bör också se över vilka straff som kan skärpas.

Utbildning redan i skolåldern

En destruktiv relation kommer sällan ur ingenting. Redan i skolåldern lär sig barnen vilka könsroller de förväntas efterleva – könsroller, som inte sällan innebär en oförlåtande och ojämn maktfördelning. Vi i Socialdemokraterna vill ta ett tydligare ställningstagande för den tidiga utbildningen, vilken ska lära barn att respektera varandra och behandla varandra jämlikt oavsett kön. Där inte vårdnadshavare kan kliva in som positiva förebilder, ska i alla fall myndigheterna tidigt och tydligt arbeta för en demokratisk och feministisk samhällssyn.

Krafttag mot sexuella trakasserier och övergrepp

Sveriges demokratiska grund vilar på alla människors lika värde. I globala mätningar framställs vårt land ofta som ett jämställdhetens föregångsland och det finns många skäl att känna stolthet över den kamp som ligger bakom alla framsteg som gjorts för att ingen människa ska avstå från något på grund av sitt kön.

Men om någon av dessa jämförelser med andra länder kommit till slutsatsen att vi är klara, att arbetet är slutfört med lika rättigheter oavsett kön, så krossades den illusionen hösten 2017 när kvinnor trädde fram och lämnade vittnesmål om systematiska kränkningar i arbetslivet, på utbildningen, i träningslokalen och i nattlivet. #Metoo-kampanjen har skickat ett entydigt budskap: det här duger inte.

Malmö stad har både som stor arbetsgivare och som ansvarig för Malmös skolor en skyldighet att agera.

Socialdemokraterna i Malmö vill:

- Att anställda i Malmö kommun får kompetenshöjande utbildningar för att lättare upptäcka utsatta barn och vuxna
- Utöka kommunens samverkan med frivilligorganisationer och föreningar som jobbar med personer som levt eller lever i destruktiva relationer
- Att samverkan mellan myndigheter ökar, så att stödet för de utsatta blir bättre och stabilare
- Erbjuda möjligheten till snabbspår till bostad för personer som tvingas flytta på grund av att de flyr en destruktiv relation
- Att det startas ett nationellt nätverk för att snabbare hitta skyddade boenden.

- Att det byggs fler välplanerade skyddade boenden.
- Att polis och åklagare får tillräckligt med resurser för att kunna följa upp och utreda kvinnofridsbrott, samt för att kunna stötta utsatta barn och vuxna.
- Att regeringen utreder gällande straffsatser för kvinnofridsbrott, och om dessa i så fall kan skärpas.
- Att män som slår eller har ett våldsamt beteende ska få mer och tidigare insatser genom mansjourer för att förändra sitt destruktiva beteende.
- Att nyanserad utbildning kring normer, demokrati och jämlikhet införs redan från förskole- och skolåldern.
- Inrätta en intern visseblåsarfunktion för Malmö stads anställda för att anmäla sexuella trakasserier, som ett fåtal i kommunens centrala hr-avdelning får tillgång till.

Drogförebyggande insatser

Drogprevention är lika mycket en trygghetsfråga som det är en hälsofråga. Genom att få bort droger från stadens gator så förbättrar vi folkhälsan samtidigt som vi slår till mot den organiserade brottslighetens plånböcker. Mycket av dagens drogförsäljning går åt att finansiera grovre brottslighet, och även konsumtion av till synes små mängder narkotika har konsekvenser för individen såväl som för samhället. Det behövs ändamålsenliga preventiva åtgärder. Kommunen behöver intensifiera sina preventiva insatser på alla nivåer; från samhällsnivån ända ner till individnivån.

Ökad samverkan

Det drogpreventiva arbetet förutsätter en bred uppslutning och stark samverkan. Vi prioriterar utredning och förstärkning av det drogförebyggande arbetet; stadens arbete ska stärkas, samordnas och ansvaret ska samlas. Kommunen behöver utöka och systematisera sin samverkan med bland annat polisen, tullen, Länsstyrelsen och Region Skåne likväl som med föreningslivet och lokala näringsidkare inom exempelvis tränings-, nattlivs- och krogbranschen.

Utökade kommunala insatser

Kommunen gör mycket på området, och det som fungerar behöver skalas upp och utökas medan metoder som inte gett resultat ska avfärdas. Kommunens olika verksamheter behöver integrera det drogförebyggande arbetet i sin ordinarie verksamhet; Alltifrån att skolverksamheterna, genom riktade informationsinsatser, motverkar narkotikamissbruk bland skolelever till att socialsektorn omgående ingriper ifall minderåriga riskerar att hamna i missbruk. Befintliga verksamheter av typen Öppenvårdshuset Gustav och Maria Malmö öppenvårdsmottagning ska tilldelas ökade resurser efter behov och effektivare samverka med berörda aktörer.

Socialdemokraterna i Malmö vill:

- Ha ett nytt kommunalt handlingsprogram för kommunövergripande drogprevention.
- Utredda stadens drogförebyggande arbete med syfte att stärka, samordna och samla ansvaret.
- Stärka och systematisera kommunens samverkan med berörda aktörer
- Utöka befintliga kommunala mottagningar efter behov.

Hedersvåld

Alla har rätt att älska vem man vill och att gifta sig med någon efter eget val. Förlegade normer och värderingar som syftar till att begränsa individers liv och frihet hör inte hemma i ett jämlikt samhälle.

Samhällets värderingar ska vara inkluderande och toleranta. Den som är utsatt ska alltid ha både lagen och samhället på sin sida.

I många fall normaliseras en förtryckande miljö redan från tidig ålder. I värsta fall är hela släkten, och ibland hela bekantskapskretsen, involverade i att normalisera och upprätthålla den miljön. Utgångspunkten är ett förlegat tankesätt som syftar till att upprätthålla familjeöverhuvudets heder genom att kontrollera andra familjemedlemmars, främst kvinnornas, uppförande.

Barnäktenskap

Trots att det redan är förbjudet resulterar hedersförtryck varje år i att barn tvingas ingå äktenskap. Flickor sätts på flyg till andra länder och lämnar därmed också sin barndom. Ofta upptäcks barnets frånvaro inte förrän det är för sent. Speciellt kommunens verksamheter som riktar sig till unga bör få stöd och utbildning för att tidigare kunna upptäcka riskfaktorer, men även nationellt måste samverkan mellan myndigheter bli bättre

Utöka kommunala insatser

Malmö stad gör redan mycket för att motverka hederskulturer. Kriscentrum Malmö är en av många aktörer på området som erbjuder boenden för flickor och unga kvinnor som utsatts för hedersrelaterat våld. Deras verksamhet ska fortsätta och utökas efter behov. Men även kommunen som helhet måste arbeta mer förebyggande, genom exempelvis utbildning och uppsökande verksamhet i de miljöer där man tidigt kan upptäcka risk för hedersrelaterat förtryck. Särskilt skolan och fritidsgårdarna bör vara fokus för sådana här insatser, och anställda inom dessa verksamheter bör utbildas specifikt för att kunna upptäcka riskfaktorer. Men det är inte bara kommunen som ska arbeta förebyggande. Även trossamfund och andra civilsamhällesaktörer som arbetar emot hederskulturer ska ha kommunens stöd.

Skärpta straff

Som medborgare i Sverige har man en rad rättigheter och friheter som grundar sig i vår demokratiska och jämställda samhällssyn. Brott med hedersmotiv ska därför bedömas strängt; motiven ska aldrig vara "förmildrande" omständigheter, utan snarare ses som "förvärrande" omständigheter. Den som systematiskt förtrycker och kontrollerar ska inte kunna gömma sig från att lagföras genom att låta andra begå de grövsta brotten. Det ska heller inte gå att fly lagföring genom att begå hedersrelaterad brottslighet, exempelvis tvångsäktenskap, utomlands.

Socialdemokraterna i Malmö vill:

- Utöka kommunens hedersteam och utbilda kontinuerligt våra verksamheter som kommer i kontakt med barn och unga att upptäcka riskfaktorer för hedersförtryck.
- Utöka stödet för aktörer som jobbar mot hedersförtryck, exempelvis Kriscentrum Malmö.
- Att förövare ska kunna dömas för hedersrelaterad brottslighet som sker utomlands.
- Att straffen för hedersrelaterad brottslighet och barnäktenskap ska skärpas.
- Motverka barnäktenskap genom utbildning och tydligare nationella samverkansriktlinjer.
- Att samarbetet med trossamfund och andra civilsamhällesaktörer ska stärkas.

Extremism

Det växande hotet från de antidemokratiska, våldsbejakande ideologierna är en verklighet som även kommunen behöver bemöta. Våldsbejakande organisationer är inte homogena, utan många är decentraliserade. Genom aktiv spridning av sin propaganda triggas de även ensamvargar att agera.

Det finns ingen enskild metod som kan bemöta alla former av våldsbejakande extremism. Det förebyggande arbetet är inte en fråga som är isolerad till ett enskilt verksamhetsområde, utan bör genomsyra kommunala verksamheter i stort där radikalisering är en risk.

Samhället måste bemöta den ideologiska indoktrineringen, men även den upplevda hopplösheten som radikaliserade individer ofta upplever. För den som däremot begår ett brott ska det inte finnas några förmildrande omständigheter, utan sträng lagföring väntar. På detta område måste lagstiftningen vara hård och konsekvent.

Hatbrott

Hatbrott är ett växande problem i samhället idag vilket är helt oacceptabelt. Ingen människa ska hotas eller trakasseras på grund av religion, etnicitet eller sexuell läggning. Därför ska straffen för dessa brott skärpas och mer resurser sättas in för att skydda utsatta och lagföra förövare. Det är också viktigt att unga får lära sig tolerans från en tidig ålder.

Kommunala insatser

Kommunen har redan erfarenhet och metoder för att både hitta och bemöta individer som befinner sig i riskzonen. Denna kunskap behöver utökas och kompletteras för att även kunna bemöta den våldsbejakande extremismen.

Kommunanställda som kan tänkas komma i kontakt med radikaliserade individer, exempelvis inom skolan, ska känna till kommunens stödtelefon och inte dra sig från att ringa in. Stora grupper av anställda ska även få ta del av generella kompetenshöjande insatser på området, medan utökade insatser ska ges till mer direkt berörda grupper. Insatserna ska även erbjudas till civilsamhället.

Kommunens handlingsplaner och riktlinjer ska vara uppdaterade och aktuella. Vi vill att kommunen kontinuerligt ska upprätta lokala lägesbilder, som tar avstamp ifrån den nationella expertisens lägesbilder. Dessa lägesbilder ska ligga till grund för kontinuerligt uppdaterade kommunala handlingsplaner.

Kommunala ytor och evenemang där många vistas ska alltid präglas av säkerhet.

Civilsamhället

Det finns idag civilsamhällesorganisationer, i synnerhet trossamfund, som gör ett oundgängligt jobb med att motverka dels den ideologiska indoktrineringen, men även med att återanpassa och inkludera individer som radikaliserats. Det finns även många oseriösa aktörer på området. Om nya idéer och organisationer ska finansieras, så ska dessa ha en vetenskaplig och evidensbaserad grund att stå på. Vidare ska aktörer i kommunen samarbeta med vara specialiserade på att jobba mot radikaliserade snarare än föreningar som är inriktade på att motverka utanförskap. När radikaliserade individer väl fångas upp, ska det finnas ett genomarbetat system för informationsutbyte med kommunen.

Nationella insatser

Extrema organisationer uppdaterar och anpassar sig. På nationellt plan måste regeringen vara tydlig med vilka hot som är aktuella och vad som väntas av kommunerna; såväl kort- som långsiktigt. Samtidigt är frågan, även när det kommer till förebyggande åtgärder, för allvarlig för att enbart vara en kommunal angelägenhet. Våldsbejakande extremister låter sig inte hindras av kommungränser, och deras propaganda hindras inte av nationsgränser. Det krävs att en specifik myndighet blir ansvarig för det nationella strategiskt förebyggande arbetet i vilken kommunsektorn ska involveras.

Ett av de allvarligaste hoten i nuläget är radikaliserade hemvändare från olika krigszoner. Det måste bli lättare för aktörer som SÄPO att delge kommuner information om vilka dessa är så att de vet vilka av deras invånare som är hemvändande extremister. De farligaste hemvändande individerna måste hållas i förvar innan de begår sina brott. Detta ska även gälla individer som blir medlemmar i terrororganisationer, även om de ännu inte agerat. Om brott ändå begås, måste den rättsliga påföljden vara hård. Straffen behöver skärpas.

Socialdemokraterna i Malmö vill:

- Kraftfullt motverka alla former av hatbrott.
- Att breda grupper av kommunanställda får kompetenshöjande insatser och att utvalda grupper får mer djuplodande kompetenshöjande insatser.
- Att kommunen, eventuellt med utvalda civilsamhällesaktörer, ska erbjuda kompetenshöjande insatser på området riktade mot hela civilsamhället, som syftar till att enklare upptäcka radikaliserade individer.
- Att kommunen kontinuerligt ska upprätta lokala lägesbilder, och utifrån dessa uppdatera sin handlingsplan med jämna mellanrum.
- Att välbesökta kommunala ytor samt större evenemang präglas av säkerhet.
- Att kommunen ska initiera långsiktig samverkan med civilsamhällesaktörer som har beprövad erfarenhet av att motverka specifikt våldsbejakande extremism.
- Ha skärpta straff för terrorbrott.
- Kriminalisera medlemskap i terrorstämplade organisationer.